

Posudek oponenta bakalářské práce

Název: „ČESKÝ ATEISMUS“

Autor: Oldřich Švábenský

Přepracovaná bakalářská práce studenta Oldřicha Švábenského nazvaná „ČESKÝ ATEISMUS“, předložená v rámci studia oboru Sociální a charitativní práce na Katedře etiky, psychologie a charitativní práce vykazuje oproti své předchozí verzi mírná zlepšení. Autor konečně do svého textu zařadil některé zásadní autory (např. O. Funda, M. Machovec), kteří v předchozí verzi chyběli. Způsob jakým je zařazuje je však opět značně krkolomný. Je škoda, že autor práce o českém ateismu alespoň letmo nezminil zásadní pojednání o ateismu, které se nachází v dokumentech II. vatikánského koncilu. Zásadní absence „domácího“ autora Karla Skalického, který se ateismu věnuje však bohužel trvá.

Nová verze práce pana Švábenského je kromě úvodu a závěru rozčleněna celkem do tří částí. Oproti své původní verzi je již přehlednější a lze se v ní snáze orientovat. Autor ve své práci vychází z přesvědčení, že od raného věku jsme konfrontováni s náboženskými skutečnostmi. V tomto kontextu se pak autor snaží nazírat ateismus nejprve obecně a poté na příkladu ateismu v naší zemi. Kladně hodnotím pojetí celé práce, která si je vědoma svého rozsahového omezení a ve své nové verzi vyjadřuje lépe spíše snahu autora zorientovat se ve studované problematice, než nezasvěcené diskutovat (s. 5). Autor se také pokusil vyjasnit to, co v první verzi práce nebylo zcela zřejmé, totiž, jak vlastně on sám ateismus definuje. Tento pokus byl úspěšný jen z části, ale i tak se jedná o podstatné vylepšení.

V první kapitole předložené práce se autor pokouší o definice a členění ateismu. Opírá se o relevantní zdroje, avšak stále postrádám kritéria pro uvedené definice. Ty zřejmě od vybraných autorů pan Švábenský zapomněl čerpat. proč se ateismus rozděluje na teoretický a militantní? Z práce máme dojem, že jen proto, že toto tak je. V celku je však první kapitola daleko přehlednější a jasnější, než její předchůdkyně. Několik řádek v kapitole 1.5, která má prezentovat autorův postoj k ateismu působí rozpačité a neurčité. neschopnost autora hlouběji pojednat o ateismu vlastním způsobem pak jen potvrzuje dojem z předchozího textu. Podle mého soudu se jedná o více méně nepochopený kompilát. Závěrečná nedoložená citace (!) jakéhosi „Kantovského postulátu“ to jen stvrzuje.

I druhá kapitola práce doznala změn a nutně hned dodat, že opět k lepšímu. Skutečnost, že je druhá kapitola označena opět jako první (tedy číslem 1) považuji jen za nedbalost. Dále číslování pokračuje normálně. Kladně hodnotím zařazení aktuálních statistických údajů, které však v autorově interpretaci mnoho neříkají. Jak by autor odpověděl na námitku, že jím uvedené statistiky neříkají o českém ateismu zhora nic? (Provokativní otázka.) Dle mého soudu totiž uvedené tabulky hovoří o religiozitě obecně, nikoliv o ateismu. Naproti snahám o definice se mi stále zdá, že

autor nepřiliš dobře rozlišuje různé pojmy (ateismus, religiozita, víra, nevíra, náboženská víra ... atd.). Kapitola 2.2 je v textu označena pouze dvojkou jako hlavní kapitola. První dojem z přehlednosti práce, kterou vyvolal pohled na obsah se na tomto místě rozplývá a čtenář je opět ztracen a zmateně listuje prací, snaže se dohledat, kde se vlastně nachází a jaké jsou souvislosti.

Poslední (třetí) kapitola pak vůči celému textu působí disproporčně, neboť má jen necelou jednu stranu. Její text navíc přejímá jen jednu z tezí Tomáše Halíka. Škoda, že se student Švábenský ani zde nepokusil o trochu vlastních myšlenek. Závěr je pak stále vágní a ukazuje, že studovaný jev je pro pana Švábenského příliš obtížný. I přes to však oceňuji snahu nevyhovující práci přepracovat a i když se stále jedná o práci podprůměrnou, je její nová verze již o mnoho lepší než ta předchozí.

Míra překlepů a „krkolomných“ větných konstrukcí se mně stále jeví jako nadstandardní. Míra gramatických chyb je také pořád nadprůměrná. Rozsah předloženého textu splňuje dostatečně požadavky kladené na tento stupeň kvalifikační práce. V celkovém pohledu mám za to, že přepracovaná bakalářská práce studenta Oldřicha Švábenského již splňuje požadavky kladené na tento stupeň kvalifikační práce, a proto ji doporučuji k obhajobě. Míra vylepšení však mohla být podstatně větší a z toho důvodu ji jako její oponent navrhuji hodnotit známkou d o b ř e.

V Olešnici, dne 16. 8. 2013

František Štěch

